

HOLLOLAN KUNTA

KULTTUURIYMPÄRISTÖTYÖRYHMÄN KOKOUS 2/2026

Aika	maanantai 27.4.2026 klo 14
Paikka	Hollolan pääkirjaston Tapahtumatori, Nuottikuja 2, 15870 Hollola
Läsnä	Lassi Puodinketo, puheenjohtaja, vapaa-aikapäällikkö, Hollolan kunta Satu Taivaskallio, esittelijä, rakennustutkija, Lahden museot Elisa Lindell, esittelijä, vastuumuseotutkija, Lahden museot Heidi Roisko, esittelijä, puheenjohtaja, Koski-seura ry Anni Salila, esittelijä, puheenjohtaja, Hollolan Kotiseutuyhdistys ry Arto Nuuttila, esittelijä, kiinteistöpäällikkö, Hollolan Tilapalvelu Oy Pentti Klemetti, esittelijä, arkkitehti, yleiskaavoittaja, elinv. palvelualue, Hollolan kunta Sini Utriainen, esittelijä, kaavoittaja, elinvoiman palvelualue, Hollolan kunta Annariina Keto, esittelijä, projektiasiantuntija, elinvoiman palvelualue, Hollolan kunta Noora Vilamaa, esittelijä, kulttuurituottaja Hanna Kaitilan sijainen 9.3.-10.6.2026, vapaa-aikapalvelut, Hollolan kunta Mervi Pajula-Matiskainen, sihteeri, vapaa-aikapalv., palvelusihteeri, Hollolan kunta
Poissa	Ritva Ruponen, esittelijä, korjausrakentamisen asiantuntija, Lahden museot

1. Kokouksen avaus

Kulttuuriympäristötyöryhmän puheenjohtaja, vapaa-aikapäällikkö Lassi Puodinketo avasi kokouksen toivottaen läsnäolijat tervetulleiksi. Kokouksessa on mukana kulttuurituottaja Hanna Kaitilan sijainen Noora Vilamaa.

2. Esityslistan hyväksyminen

Hyväksyttiin.

3. Edellisen kokouksen muistio

Edellisen kokouksen muistio on viety tiedoksi 20.5.2026 sivistys- ja hyvinvointi-valiokunnalle, 18.5.2026 kunnanhallitukselle ja 9.6.2026 elinvoimavaliokunnalle. Ennen valiokuntiin ja kunnanhallitukseen viemistä muistio lähetettiin kommentteille, joiden perusteella muistioon tehtiin tarvittavat korjaukset.

4. Lahden museoiden ajankohtaiset kuulumiset, esittelijä rakennustutkija Satu Taivaskallio

Kulttuuriympäristön tallennusjärjestelmä Collectessa on WFS-rajapinta valmis käyttöön otettavaksi (liite 1). Avaaminen ja ylläpito kustantaa 759,90 (alv 0%)/kunta/vuosi.

Hollolan kunnan museokokoelma on myös Collectessa, mutta kulttuuriympäristöä varten on erikseen oma tallennusjärjestelmän osio Collectessa, jossa on rakennukset, kohteet ja alueet. Käyttäjinä maankäytön muutoksia tekevät ihmiset.

Pentti kommentoi, että muualla päin Suomea toisissa maakunnissa on ollut jo aika pitkään vastaavia järjestelmiä ja on tosi hienoa, että tämä järjestelmä on nyt Päijät-Hämeessäkin. Kaavoitus hyödyntää kyseisiä järjestelmiä ja on jo muutaman kerran käyttänytkin mm. Nostavan kulttuuriympäristöselvityksen tallentamisessa. Ei kannata tehdä uutta selvitystä, jos aikaisempi selvitys on jo joku aika sitten tehty, joka mahdollisesti on käyttökelpoinen.

Pohdittiin, mitä rajapinnan käyttöönotto, avaaminen ja ylläpito 759,90 (alv 0%)/kunta/vuosi tarkoittaa ja sisältää. Tuleeko tallentamisen velvollisuus kunnalle? Vai käytetäänkö vain selaamiseen? Saako tuolla rahalla lisenssin? Pentillä on se käsitys, että hänellä yleiskaavoittajana olisi vain selausoikeus, ei oikeutta avaamiseen ja ylläpitoon. Yleinen käytäntö on, että selataan järjestelmästä, mitä muut ovat sinne tallentaneet ja käytetään sitä sitten kaavoituksessa hyödyksi. Hollolan kunnalla on jo useampi selauskäyttöoikeus.

Museo järjestää koulutusta selvityksien tallentamiseen, laatii ohjeistuksia ja vastaa konsulttien kysymyksiin. Pentti oli koulutuksessa, mutta se oli enimmäkseen käytännön tietokantaan viemistä, joka on pääosin konsulttien tehtävä.

Pentti pyysi, että museo täsmentää millaista käyttöä 759 eur/vuosi tarkoittaa/kattaa. Kaavoituksella on tarve ainakin 1 selauslisenssille jatkuva-aikaisesti. Käyttöä on yleiskaava- ja asemakaavatehtävissä.

Satu konsultoi Collecte-vastaavia ja heti kokouksen jälkeen hän välittikin vastauksen:

"Kulttuuriympäristötietokanta Collecten toinen pääkäyttäjä museolla, eli Anna-Riikka Vaden vastasi Pentin esittämään kysymykseen seuraavasti:

Rajapinnan voi ottaa käyttöön Trimblessä tai vaikka Qgisissä. Näissä paikkatieto-ohjelmissa aineistot saa näkymään tasoina vaikkapa samanaikaisesti kun tarkastelee kaava-aineistoja. Samoin Trimbleen tulevan linkin kautta voi ladata ajantasaisen raportin tiedoista. Anna-Riikka on lupautunut tulemaan kulttuuriympäristötyöryhmän kokoukseen esittelemään rajapinnan toiminnallisuutta esim. etänä, koska Lahden Trimble toimii parhaiten sisäverkosta."

Lahden museoilla on muutettu työnjakoa rakennustutkijoiden kesken, mutta muutos ei vaikuta Hollolan kunnan asioihin. Kuntajakoja on myös muutettu eli kaksi tutkijaa vastaa nyt Lahden alueesta ja Satu osaltaan energiahankkeesta. Kesäksi palkataan uusi kesäärkeologi tekemään maastokäyntejä ja -tutkimuksia.

Päheet museot ilmoittautuminen 17.5.2026 saakka.

Ritva Ruponen on valittu vakituiseksi korjausrakentamisen asiantuntijaksi.

Lassi, Satu, Ritva Ruponen ja Hollolan Tilapalvelusta kiinteistötyönjohtaja Timo Hakkarainen menevät Hämeenkoskelle katsomaan kotiseutumuseon tilukset ja tarkastamaan aitan katon kunnon. Hollolan kotiseutuyhdistykseen voi olla yhteydessä rakennuksiin liittyvissä asioissa.

5. **Oskari Päiväsalon puusepänverstaan peililahjoitus, esittelijä vapaa-aikapäällikkö Lassi Puodinketo**

Valiokunta teki päätöksen ja kulttuuripalvelut laatii luovutussopimuksen. Kyseinen museoesinelahjoitus liitetään museokokoelmaan. Luovutustilaisuus järjestetään maanantaina 18.5.2026 klo 15 Hollolan pääkirjaston tapahtumatorilla. Peilin omistajan, Timo Hurmeen, toiveesta peili tulee esille pääkirjaston takaseinälle vitriiniin. Arto ja Lassi sopivat tarkemmin vitriinin hankinnasta.

Peilin historiikki/infotaulu toteutetaan plakaattina peilin viereen yhteistyössä Lahden museoiden, kulttuuripalveluiden kulttuurituottajan ja mahdollisesti peilin lahjoittajan kanssa.

6. **Elämälle-patsaan siirto ja patsaan suunta, esittelijä vapaa-aikapäällikkö Lassi Puodinketo**

Siirtourakka on jo kilpailutuksessa. Ajankohtainen kysymys: mihin suuntaan patsaan nainen ojentaa lasta? Käydyn keskustelun pohjalta kulttuuriympäristötyöryhmä esittää, että lapsen katse on Keskuskadulle päin ja lapsen jalat osoittavat Terveystien suuntaan länteen. Liitteenä havainnekuvat 1 ja 2. Sijoitetaan myös infotaulu mukaan, otetaan jo urakassa huomioon.

7. **Muut esille tulevat asiat**

Anni:

Päivi Siikaniemi on laatinut Hollolan Kotiseutuyhdistykselle rakennushistoriallisen selvityksen Hollolan Vanhasta Kunnantuvasta, Kirkon tytär ja arjen pyhäkkö 122 vuotta. Selvityksestä on tekeillä painettu julkaisu kesään mennessä. On jo pdf:nä kunnalla ja museolla.

Kunnantuvan kattohanke vireillä ja sitä on tarkoitus edistää sillä, että Hollolan Kotiseutuyhdistys hakee rahankeräyslupaa. Kesällä rahankeräys alulle. Museoalueelta Ometan lautakaton kunnostustyöt on tarkoitus aloittaa toukokuussa, joten parin viikon talkoot on tiedossa. Anni lähettää työsuunnitelman korjaus-rakentamisen asiantuntijalle Ritva Ruposelle Lahden museoiden paikalla käyntiä varten.

Heidi:

Koski-seura kiittää kuntaa kunnontiimin saamisesta avuksi koulunäyttelyn siivoukseen ja tavaroiden paikalleen kantamiseen. Lisäksi on saatu sähköt ja ajanmukaiset valaisimet. Lassi ja kulttuuripalvelut käyvät tutustumassa näyttelytilaan. Vastuumuseotutkija Anna-Riikka Vaden Lahden museoilta on jo vierailut näyttelytilassa. Auki museoviikolle, ei enää vielä kesäkuun Hämeenkoski-päivään.

RHS-selvitykset:

Yksi työryhmän tehtävistä on käydä keskustelua julkisista rakennuksista, jotka ovat muutostilassa eli käyttötarkoitus tai omistaja voi vaihtua. Työryhmässä olisi hyvä pyrkiä ennakoihiin keskusteluihin ja miettiä, löytyykö rakennuksille mahdollisesti uutta käyttöä tai miten voitaisiin sitä tilannetta rakentavasti hyödyntää.

Herralan ja Pyhäniemen kouluista tehdään RHS-selvitykset. Rakennushistoria-selvitys (RHS) kannattaa aina tehdä, sillä silloin talletetaan ja huolehditaan rakennusperinnöstä kaikille kaukaisimmillekin sukupolville. Dokumentointi on tärkeää

varsinkin niissä tapauksissa, joissa rakennusperintö on mahdollista hävitä. RHS:n perusteella voidaan tehdä rajanvetoja ja päätöksiä.

Vaikka rakennuksen purku olisi valmisteilla, se ei tarkoita sitä, etteikö kannattaisi dokumentoida, vaan on yksi syy tehdä se. Jos rakennusta ei puretakaan, vaan myydään, niin tarvitaan kuitenkin RHS-selvitys.

Lahden museot esittää ja kulttuuriympäristötyöryhmä suositaa, että RHS-selvitys tehdään myös Tiilikankaan koulusta, jolloin tiedot löytyvät myös Collectesta.

8. Kokouksen päättäminen

Kokouksen puheenjohtaja Lassi Puodinketo päätti kokouksen klo 15.18. Seuraava kokous pidetään 7.9.2026 klo 14.

LIITTEET 1 Lahden museoiden dia-esitys
 2 Elämälle patsaan havainnekuva 1
 3 Elämälle patsaan havainnekuva 2

Kulttuuriympäristön tallennusjärjestelmä Collecte

- WFS-rajapinta valmis käyttöönotettavaksi
- Avaaminen ja ylläpito kustantaa 759,90 (alv 0%) /kunta / vuosi (sis. 15% alennus)
 - Sisältää yhden henkilötyöpäivän mahdollisia muutoksia ja tukea varten
 - Tarkemmat tiedot Userix Oy/Mikko Sola mikko.sola@userix.fi p. 040 768 0506
 - Museon asiantuntemusta voi hyödyntää rajapinnan käyttöönotossa
- Museo järjestää koulutusta selvityksien tallentamiseen, laatii ohjeistuksia ja vastaa konsulttien kysymyksiin
 - Apua tarjouspyyntöjen laatimiseen, työprosessi sisältää tietokannan käytön
 - Teams-kanava käytettävissä

Havainnekuva 1

